

Záznam z XXIII. Akademického fóra

Střední školy / Vysoké školy / Věda – ohroženy neodborností logistiky?

Veřejný, volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 15. září 2011, 14:00-17:00, ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

Účastníci

1. Ing. Josef Bacílek, CSc., Odborná komise pro vědu, výzkum a inovace ČSSD;
2. Mgr. Lenka Czudková, Ph.D., Ústav teoretické fyziky a astrofyziky PřF MU ;
3. Prof. PhDr. Vladimír Čechák, CSc., prorektor pro koncepci a rozvoj Vysoké školy finanční a správní;
4. Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., Ústav teoretické fyziky a astrofyziky, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity;
5. PhDr. Marcel Chládek, MBA, Senát P ČR, senátor, místopředseda VVVKLP, náměstek hejtmana;
6. Ing. Zuzana Chytková, PhD., Katedra marketingu VŠE;
7. Ing. Bc. Štěpánka Klímková, Technická univerzita v Liberci;
8. RNDr. Jaroslav Kupčík, Ústav chemických procesů AV ČR;
9. Doc. Ing. Miroslav Malý, CSc., děkan Fakulty strojní Technické univerzity v Liberci;
10. Prof. RNDr. Jana Musilová, CSc., Ústav teoretické fyziky a astrofyziky PřF MU, vedoucí oddělení vzdělávání, místopředsedkyně OS OV ČFS JČMF;
11. Prof. Ing. Radimír Novotný, DrSc., Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích;
12. Prof. RNDr. Libor Pátý, CSc., dříve Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy; první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy 1990–1993;
13. Vojtěch Procházka, septimán Gymnázia Židlochovice, předseda Studentské rady GŽ;
14. RNDr. Jiří Rákosník, CSc., zástupce ředitele Matematického ústavu AV ČR, místopředseda České matematické společnosti, místopředseda OS OV ČFS JČMF;
15. Ing. Radek Srb, Technická univerzita v Liberci;
16. Prof. Ing. Čestmír Šimáně, DrSc., Ústav jaderné fyziky AV ČR, první ředitel Ústavu jaderné fyziky v Řeži;
17. RNDr. Aleš Trojánek, ředitel Gymnázia Velké Meziříčí;
18. Doc. RNDr. Milan Tvrdý, CSc., Matematický ústav AV ČR;
19. Prof. Ing. Pavel Ripka, DrSc., děkan Fakulty elektrotechnické ČVUT;
20. Ing. Robert Vích, DrSc., Dr.-Ing., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR;
21. Prof. RNDr. Petr Volf, CSc., Univerzita Karlova, prorektor pro vědeckou a tvůrčí činnost;
22. Ing. Štefan Zajac, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT;
23. PhDr. Debora Zemenová, Gymnázium Židlochovice;
24. Prof. RNDr. Jan Zima, DrSc., Ústav biologie obratlovců AV ČR; člen Akademické rady AV ČR, pověřený komplexní koordinací činností v oblasti obecné a resortní legislativy;
25. Prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc., Fakulta informatiky Masarykovy univerzity, místopředseda Rady vysokých škol.

K pozvánce na AF-XXIII byly připojeny tyto příspěvky:

- M. Černohorský: K příčinám potíží legislativy pro vzdělávání a vědu.
D. Zemenová: Proč vadí víceletá gymnázia?
V. Procházka: K optimalizaci sítě středních škol v Jihomoravském kraji.
J. Musilová: Metodika 2012. (Charakteristika příspěvku.)
J. Zlatuška: Oborové hodnocení v informatice z pohledu profesních asociací.

K tomuto Záznamu z AF-XXIII jsou připojeny příspěvky J. Musilové a J. Zlatušky:

- Z-2 J. Musilová: Metodika 2012. (Prezentace.)
Z-3 J. Zlatuška: Tvorba zákona mezi Scyllou obecnosti a Charybdou úmyslů. (K současnému stavu tvorby zákona o vysokých školách.)

Pro program AF-XXIV byly na semináři AF-XXIII předány tyto příspěvky (viz přílohy):

- P-2 J. Bacílek: Proč jsem proti školnému.
P-3 L. Pátý: Ke vztahu vysoké školy – průmysl.
P-4 Š. Klímková: Verze záměru zákona (9.9.2011) očima doktorandky.
P-5 A. Gajdůšková a zpracovatelský tým: Zelená kniha – Český výzkumný prostor v EU.

1. Uvítání. Informace. Ze seminární korespondence.

M. Černohorský: K příčinám potíží legislativy pro vzdělávání a vědu.

Po zahájení ve 14:15 a uvítání uvedl M. Černohorský mezi jinými informacemi podstatnou pasáž z elektronického dopisu (10.9.2011) náměstka ministra pro výzkum a vysoké školství profesora Wilhelma (Akademického fóra se nemohl zúčastnit, 15.9.2011 řídil Vědeckou radu Spojeného ústavu jaderných výzkumů v Dubně):

„[...] návrh [věcného záměru zákona o vysokých školách] je tímto predkladan do verejne diskuse a jiste vite, ze budu rad, pokud se k tomuto tematu rozvine debata co nejsirsi dle poctu zajemcu a co nejhlubsi co do vecneho obsahu. Clenove resitelskeho tymu, ktery pripravoval vychozi text navrhu, budou v nadchazejicim obdobi k dispozici pro tyto debaty, avsak jinak nebude MSMT jejich prubeh nikterak organizovat. Uvitame jakékoli vyjadreni, stanovisko, nazor ci namet k navrhu, ktery obdrzime do 26. 9., aby mohl byt posouzen a eventualne zapracovan do textu navrhu. Tento termin je vazan na harmonogram dalsich jednani a zavazek predlozeni textu k projednani ve vlade. Sirsi debatu ocekavam na jednodennim seminari pripravovanem MSMT opet naAMU na Malostranskem nam. v Praze dne 7. 10. (od 10 hod.), ke kteremu je zvana siroka, nejen akademicka verejnost.

[...] jsem presvedcen, ze AF nalozi smysluplne s predlozenym materialem navrhu a vyjadri zavery, ke kterym dospeje (i kdyz patrne za cenu mimoradneho zasedani AF).“

V poseminárních jednáních bylo rozhodnuto uspořádat XXIV. Akademické fórum „Věcný záměr zákona o vysokých školách“ 6.10.2011, 14:00-17:00, s účastí profesora Wilhelma od 15:30 (ve 14:30 přilétá z Japonska).

- M. Chládek informoval o připravovaném říjnovém slyšení v Senátu k problematice vysokých škol (senátor Chládek je garantem jeho přípravy).
- J. Bacílek poukázal na pracovní verzi Zelené knihy, připravené senátorkou A. Gajdůškovou a týmem spolupracovníků, mj. jako jeden z podkladových dokumentů pro slyšení. Verze je připojena k pozvánce na XXIV. Akademické fórum, spolu se zaslanými, resp. předanými příspěvky J. Bacílka, L. Pátého a Š. Klímkové.
- Proti oprávněnosti tezí v zaslaném příspěvku „K příčinám potíží legislativy pro vzdělávání a vědu“ se nikdo z adresátů, resp. z oslovených institucí a jednotlivců,

kterých se některá z nich týká, neohradil. Pokud jde o poukaz na pasivitu akademické obce, vyjádřil se k němu v písemném příspěvku R. Novotný: „Zdá se, že postoje členů akademické obce jsou výsledkem všeobecného pesimismu, pokud jde o důvěru v možnost něco v této společnosti změnit k lepšímu. Chtěl bych se mýlit.“

2. K optimalizaci sítě středních škol.

D. Zemenová: Proč vadí víceletá gymnázia?

V. Procházka: K optimalizaci sítě středních škol v Jihomoravském kraji.

Vystoupení D. Zemenové z Gymnázia Židlochovice a předsedy jeho Studentské rady septimána V. Procházky (jejich texty viz přílohy k pozvánce) a diskuse s příspěvky Č. Šimáněho, A. Trojánka, M. Chládky a J. Musilové poukázaly mj. na tyto skutečnosti:

- Propracovanost a funkčnost středoškolského vzdělávání ve třicátých letech minulého století (po Dérerově–Bydžovského reformě) – Č. Šimáně;
- snaha vedení Jihomoravského kraje o optimalizaci sítě škol bez uplatnění kvalitativních kritérií pro jejich údajnou neexistenci, resp. nepoužitelnost – V. Procházka;
- výhodnost existence víceletých gymnázií pro efektivnost vzdělávání celé populace – D. Zemenová;
- situace v Kraji Vysočina a ve Středočeském kraji dokumentuje rozdílnost přístupu ke změnám v systému – A. Trojánka, M. Chládek;
- aparát školského odboru JMK může pro tvorbu postrádaných kvalitativních kritérií využít pomoc příslušných složek brněnských vysokých škol – J. Musilová.

Poznámka z portálu JMK:

Zastupitelstvo Jihomoravského kraje na svém dnešním zasedání (22.9.2011) rozhodlo o optimalizaci středních škol zřizovaných Jihomoravským krajem. Výsledkem je sloučení 30 středních škol do 15 subjektů.

Jediným rozdílem proti původnímu návrhu je zachování samostatné existence Gymnázia Židlochovice. Zastupitelstvo současně uložilo odboru školství do konce března příštího roku připravit kritéria pro komplexní změny v gymnaziálním vzdělávání v Jihomoravském kraji, podle kterých bude nastavena koncepce všech gymnázií zřizovaných krajem (včetně Gymnázia Židlochovice a Gymnázia Hustopeče).

Vývoj situace s optimalizací sítě gymnázií v Jihomoravském kraji je po jednání jeho vedoucích činitelů a celého zastupitelstva 22.9.2011 zřejmě velmi pozitivní. Lepší informovanost o postupu v jednotlivých krajích, s níž se dá na základě dosavadních zkušeností počítat, přispěje k uplatnění odborných kritérií včetně kvalitativních týkajících se samotného vzdělávání. K jejich zvládnutí, resp. vypracování je zvolena rozumně dlouhá doba pěti měsíců.

3. K logistice zákona o vysokých školách.

J. Zlatuška: Tvorba zákona mezi Scyllou obecnosti a Charybdou úmyslů.

(K současnému stavu tvorby zákona o vysokých školách.)

Výklad J. Zlatušky reagoval na čerstvě absolvované jednání v expertní skupině za součinnosti členů delegovaných reprezentacemi akademické obce, Českou konferencí rektorů, Radou vysokých škol a Akademií věd ČR.. Textem Z-3 v příloze je situace výstižně charakterizována.

4. K financování vědy.

J. Musilová: Metodika 2012 ... další kuriozity v hodnocení vědy a financování VaV ...
Prezentace.

J. Zlatuška: Oborové hodnocení v informatice z pohledu profesních asociací.

Diskuse k prezentaci J. Musilové a k textu J. Zlatušky byly a přesunuty na další seminář.

5. Shrnutí. Diskuse. Výhled na XXIV. Akademické fórum.

Všechna pojednávaná témata vyžadují trvalou pozornost a budou alespoň informativně zařazována na program dalších seminářů.

Termín AF-XXIV nebyl stanoven. Seminář bude uspořádán ještě před celodenním seminářem organizovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (AMU, Sál Bohuslava Martinů, 7.10.2011).

Po ukončení v 17:10 pokračovaly diskuse a konzultace do 17:45.

27.9.2011

Za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF
Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda
cernohorsky@physics.muni.cz